

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De p[ri]mo ingressu ad pharaone[m] ca. xj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

et egredienſ teū ad regē egypti. Et dices
ad eū. De⁹ hebreoꝝ vocauit nos. Ibim⁹ vi-
am triū deꝝ i solitudine, ut imolem⁹ do no-
stro. Scio tū q̄ non dimittet vos n̄i p̄ ma-
nū validā, et p̄cutiā egyptū in mirabilib⁹ me-
is. Nec exhibitis vacuū, p̄ postulabūt ab egyptis et
cōcellaneis vestrīs vasa p̄ciosa et ve-
stes et spoliabitis egyptū. Dicūt hebrei po-
stulasse ut dono daret, sed ver⁹ est q̄ mutuo
Excusant̄ aut p̄ preceptū dñi.

Designis datus moysi. Caplin. IX.

Lat moyses

e Nō credet mihi Cui dñs Quid
est qđ tenes i manu tua. R̄ndit
Virga Et ait. Projice eā i trā. Et piecit. Et
psa est in colubrū. Et expauit moyses, ita ut
fugaret. Et dixit dñs Apphēde caudā eius.
Et cū tenuisset, versa ē i ygā. In hebreo eū
coluber femi generis. Et ait. Hoc signū fa-
cies ut credat tibi. Et adiecit. M̄ltre manū
tuā i lñū tuū. Et misit, et facta ē leprosa, i. al-
bida instar nivis. Iter⁹ ait. Retrahe manū i
lñū. Et retrahit, et p̄tulit, et erat filis carni re-
liq. Et iter⁹. S; neq; bis dieb⁹ signis credet
Sume aquā flumis, et fūde sup terrā aridā
et vertet i sanguinē. Et ait moyses. Obsecro
dñe, mitte aliu nā i peditioꝝ, lingue fac⁹ sum
exq; locut⁹ es ad seruū tuū, nec etiā eloquēs
sum ab heri et nuduſtert⁹. Et dñs Quis fe-
os, q̄s mutū aut surdū, q̄s vidētē aut cccuꝝ,
Nōne ego. Age igl̄, docebo te, et ero tecuꝝ,
Arille. Obsecro dñe, m̄ltre quē missurus es
Et dñs q̄li turbat⁹ ait. Aaron frater tu⁹ elo-
quēs est, et ip̄e egredieſ in occurſum tuū gau-
dēs. Pone ḥba mea i ore el⁹, et oñdā vob̄ qđ
agere debeas. Virgā sume i q̄ factur⁹ es sig
Uenit ḡ moyses ad ietro et ait. Reuertar ad
frēs meos in egyptū. vt vīdeā si viuāt. Lui te-
tro. Vade in pace. Horā aut̄ faciēt dixit i-
ter⁹ dñs ad moysen. Vade in egyptū mortui
sunt q̄ querebat aīm tuā. pharao, s, et cōpli-
ces ei⁹. Uel plurale ponit, p̄ singlari, s, sol⁹
pharao querebat.

De reditu moysi in egyptum et dimissio
vporis. Caplin. X.

Vit ergo moy

t ses v̄orem et liberos, et iponēs
sup asinū pfect⁹ est. Cum cēt in
stīnere in diuerlorio ut comedetur, occurrit ei

dñs. si angelus euaginato gladio, et volebat
occidere moysen, sc̄ quia v̄orem ducebatur et
filios contravoluntate dei, essent enim impe-
dimento. Uel quia puerū ducebatur qui incir-
cūlus erat. Alterū forte iā circūciderat moy-
ses. Nō em̄ credendum est illis qui dicunt al-
terum remāſſe cū ietro, cū supra ait. liberos
Tulit illico sephora acutissimā petrā, et circū-
ciderat preputium filij sui tetigitoꝝ pedes eius
et ait. Sponsus sanguinū tu mibi es, et dimi-
sit eū postq; dixerat hoc, ut ait Augustinus
Locus iste breuitate obcurat⁹ est. Ubi ergo
ait, tetigit pedes el⁹. intelligēdū est, sanguis
tetigit pedes pueri vel angeli. Unde irata ait
viro. Es ne mīhī vir sanguinū i. An ex ihu
glo tuo tantū scelus teneor agere, vt fundaz
sanguinem filij mei. Et recessit ip̄a ab eo vel
angelus. Hebre⁹ ita habet. Et tetigit pedes
eius, i. sephora moyſi. Indignans em̄ p̄pūtū
um fecit ad pedes moyſi et ait. Gener sanguini
num tu mibi es, i. in gener patris mei id fa-
cius es, ut essem mibi, i. carni mece in filio ad
sanguinē, i. ad mortē. Uel sanguis me⁹ effus-
sus est ad placandū angelū q̄ tibi mortē mī-
nabat. Et dimisit angelus moyſen, qđ in he-
breopatz. Tamen hebreus habet. Relaxauit
eū angelus, quē p̄iūs, s, v̄sq; ad mortē arta
bat. Et hinc volunt quidā moysē circūcidēt
petrinis cultellis habuisse principiū vel a lo-
sue in galgalis. Tamēvbi nos babemus pe-
trā, hebre⁹ habet aciē, et dicit acutissimā acies
nouaculā. Unde iudei nouaculis circūci-
dunt. Fabulanq; quidā hebrei v̄sq; ad dauid
circūcisionē factā petra. Sed qđ in deinceps
do goliat̄ feruꝝ loricer galee cessit lapidi tacto
quasi dans ei locū, deinceps cessit lapis feruꝝ
in circūcisione.

De primo ingressu ad pharaonem.
Caplin. XI.

Vit itaq; moy

a ses fol⁹ tenēs ygā in manu, utra
uitq; aarō dño ubete desertū si-
nat et occurrit moyſi i mōte dñi, dixitq; ei moy-
ses ḥba dñi et signa q̄ mādanerat. Venerūt
q̄ simul, et q̄gregauerūt seniores israel. Locu-
tusq; est eis aaron oīa ḥba dñi, et fecit signa
corā el̄s, et crediderunt. Post hec cum seniorib⁹
bus israel ingressi sunt ad pharaonem et dice-
runt ad eū. Hec dicit dñs deus israel. Dīmis-
te populu mcum, ut sacrificet mihi in desertō

Libri Etodi

Et ille, Nescio dñm et isrl' nō dimittā. Et ille, Ibi⁹ viā triū diez in solidū dīnē, ut sacri fīcēt deo nro. In q̄ nec h̄rietas nec duplīcas itelligēda est. Et o em̄ ordīne foris t̄ p̄ls educeret, si pharao p̄lm̄ dimiss̄set. Tūc moȳs fīm iosephū cōmērauit et q̄uis fecerat egypti⁹ opp̄sis ab ethiopib⁹, et p̄mērauit labores et p̄cula q̄ p̄ eis tulerat, et q̄ p̄ eis cū dignā nō accepit retributōz, pariterq; q̄ sī bīcōingebāt in sua exposūt. Quē ret̄derī dens seruū sīnū fugitiū vocauit, et p̄ seditōe eū rediisse. Tūc ait rex suis suis. Mult⁹ est p̄ls quāto malor si dederit ei requiē ab opib⁹. Et p̄cepit, ne vltra darent̄ eis palee ad cōficiēdos lateres, q̄ 2 minute luto miscebant̄, ut solidiores essent lateres, vel lateres poti⁹ coq̄ban̄, lignoz penuria in egypto.

De afflictione filior̄ isrl' Capl'm. XII.

Primebantur

O ḡ hebrei op̄ib⁹ nocte colligendo paleas, et die lateres faciēdo, et idē nūr̄ lateres exigebat ab eis q̄ p̄ p̄. Flagellatiq; sunt magistrat⁹ de filiis isrl', q̄ perāt fratrib⁹ suis op̄antib⁹, nocte colligēdo paleas a p̄fec̄t pharaōis. Magistrat⁹ em̄ opuz hebrei erāt, p̄fec̄t vero m̄gr̄is egypti⁹. Venientq; p̄positi filior̄ isrl' ad pharaonē t̄ dīperūt. Cur int̄ agis h̄ fuos tuos. Qui ait, Vacatis ocio et ideo dicitis. Eam⁹ sacrificie m̄ dñm. Itē ḡ, op̄amīni, palee nō dabunt̄ vobis. Cui⁹ egredere, occurrerūt moȳs et aarō et dixerūt eis. Videat dñs inuria vīaz ī nos et iudicet, qm̄ ferere fecisti nos. I. abominabiles reddidist̄, corā pharaōe. Et ait moȳs ad dñm. Cur misisti mevt̄ affligeres populi istū. Cui dñs. In manu robusta ejiciāt eos. Et adiecit, Ego sum q̄ apparui abraam et isaac et iacob in deo oipotenti. I. q̄ sum oipotēs et nomē meū adonai nō idicām̄ eis. I. fortitus dīnē et potentia ad q̄s p̄tinet h̄ nomē, h̄ p̄leta tez et sapientiam, ad q̄s p̄tinet eli et elo. Uel nō indicaūt sicut tibi. Apparuit ei dñs abrae, sed moȳs locut⁹ est facie ad faciē. Et iterū, Introducā vos in terrā sup̄ quā levauit manū meā, iurauit, ut dare eā patribo vīis, ego dñs, q.d. Ita verū est h̄, sicut ego sum dñs, et est iuramenti species. Narratiq; moȳs hec oīa filiis isrl', nec adhuc erūt ppter angustiam spūs. Conumerat aut̄ h̄ historia p̄ncipes domoz p̄ familias suas, sed d̄ irsbib⁹ tantū, sc̄z

ruben, symeo, et levi. Nob̄ aūt̄ de solo levi dīcere sufficiat. Filii leui fuerūt, gerson, caath, et merari. Ex q̄b̄ tres familie levitaz deriuāt, sunt, gersonite, caathite, merarite. Filii caath amrāt et iuāt chore. Filii amram de iocabib⁹, aaron moyses et maria. Accipit aut̄ aaron uxore elisabeth filiā aminadab, sororem naason, q̄ pep̄it ei nadab et abiud eleazar et iethamar. Eleazar accepit uxore dñs filiab⁹ phānuel, q̄ pep̄it ei phinees. Ille est moȳs et aaron, qui b̄ locut⁹ ē dñs in terra egypti. Hoc addit esdras, ut quidā dicūt. Uel moȳs d̄ se tanq; de alio locutus est.

De mutatōe vīgarum in colubrum.

Lapi. XIII.

Terzlocutus est

I dñs ad moȳsen. Loq̄re ad pharaōne oīa q̄ loq̄ tibi, et ne timeas eū. Ecce oīa te dēū pharaōis, i. potētē in sp̄o et intra cl̄ facere signa ad modū dei. Aaron erit p̄pha tu⁹, i. plōcutor. Hō tū moȳs dñs, vel aaron p̄pha. Ingressiq; sunt moȳs et aarō ad pharaone. Moȳs erat, lxx, annop̄, aaron, lxxvij, qm̄ locut⁹ sūt ad pharaone. Tūlīt ḡ aaron vīgam moȳs, et eic̄t eā ī terrā corā pharaone, t̄versa est ī colubrum. Vocauitq; pharao maleficos, et fecerūt silīter p̄jūcētes singuli vīgas suas, q̄ versē sunt ī dracones, sed deuorauit vīga aaron vīgas eoz. Et sciendū q̄ magi oclōs spectantū de ludeb̄t. Uel fīm Augustini, demones discurrit̄ p̄ mundū, et subito semina rez de quibus hoc agit̄ afferunt,

De plagi⁹ egypti, et de aqua versa ī sansguinem. Capl'm. XIII. Et. XV.

Duratus ē cor

I pharaōis, nec audiuit eos. Et ait dñs ad moȳs. Egredere ī occursum pharaonis cū egredies ad aq̄s et dices. In h̄ sc̄ies, q̄ dñs sūt persecutiā vīga aquā suū minis, et vertet ī sansguinem. Pisces mori da, ranarūt plaga se et factū ē ita. Et p̄cul sit aaron aquam flū minis, et versa ē ī sansguine, et fuit sanguis nocivior istis. Quin ta pecus stravit, ve in om̄i terra egypti, in sicam sexta creauit, fluīs, rīvis et palu⁹. Postq; subit gran-

